

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΑΤΤΙΚΗΣ
ΕΠΙΘΟΡΙΑΚΗ
ΜΑΡΤΥΡΙΑ
ΕΚΔΟΣΙΣ
ΙΕΡΩΝ ΝΑΩΝ
ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ
ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΠΑΥΛΟΥ
ΠΕΝΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Τηλ. 210 8027738

e-mail: agioi.apostoloi@gmail.com

ΚΥΡΙΑΚΗ 20 Σεπτεμβρίου 2009

ΕΤΟΣ 2ου ΤΕΥΧΟΣ 77ον

Ο ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΡΑΣ
ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΣΗΥΡΝΗΣ

*Η Σμύρνη Μάνα καίγεται καίγεται και το βίος μας,
ο πόνος μας δε λέγεται δε γράφεται ο καημός μας.*

*Η Σμύρνη Μάνα χάνεται τα όνειρά μας πάνε,
στα πλοία όποιος πιάνεται κι οι φίλοι τον χτυπάνε.*

Αφιέρωμα στο "συνωστισμό" !!! της Σμύρνης....

Κραυγή της καιομένης Σμύρνης

του Γρηγορίου Φ. Κωσταρά, καθηγητού Πανεπιστημίου Αθηνών

Ασφαλώς η Σμύρνη είχε γνωρίσει μεγάλες περιόδους ειρήνης και ακμής, αρχόντισσα αληθινή και κοσμοπόλις: η άνθηση ήταν πνευματική, οικονομική, κοινωνική, θρησκευτική, καλλιτεχνική, επιστημονική, ακόμα και αθλητική, αφού αθλητικά σωματεία όπως ο «Απόλλων» και κυρίως ο «Πανιώνιος» ιδρύθηκαν πριν καν ιδρυθούν αντίστοιχα στην Ελλάδα, ενώ αναγέρθηκαν στάδια μεγαλοπρεπέστατα όχι μόνον, όπως εκείνο του λόφου της Σμύρνης αλλά και στις Σάρδεις, τη Μαγνησία για να μη θυμίσω το στάδιο της Λαοδικείας χωρητικότητας 100 χιλιάδων θεατών! Η Σμύρνη, προς τούτοις, δοκίμασε υπέροχες επίσης στιγμές μεγαλείου, δόξας και πατριωτικής μέθης. Δύο μόνο δείγματα:

25 Ιουλίου 1833 φθάνει στη Σμύρνη επί του αγγλικού πλοίου «Μαδαγασκάρη» ο νεαρός Βασιλεύς Όθων εκκλησιάζεται στην Αγία Φωτεινή και ύστερα επισκέπτεται την «Ευαγγελική Σχολή» -τα πλήθη παραληρούν από ακράτητον ενθουσιασμό και συγκίνηση, ακόμη και ο φλεγματικός Άγγλος πλοίαρχος δακρύζει, οι ελπίδες του Έθνους αναπτερώνονται και πυρακτώνονται...

1η Μαΐου 1919 μετά τη Συνθήκη των Σεβρών το «Σφενδόνη» αποβιβάζει τους πρώτους πεζοναύτες. Υποστέλλουν την ημισέληνο και υψώνουν την Γαλανόλευκο. Ο Μητροπολίτης Χρυσόστομος κλαίων από χαράν λέγει προς τους δημογέροντας:

«Αι μεγάλοι του Γένους ελπίδες, ο ακοίμητος και σφοδρός, ο καιών και φλογίζων τα σπλάχνα μας πόθος προς ένωσιν μετά της μητρός Ελλάδος γίνεται πραγματικότης και αποτελούμεν ήδη τμήμα της ηνωμένης, της ενδόξου, της αθανάτου μεγάλης Πατρίδος μας». Η Σμύρνη ελευθερώνεται ύστερα από 517 έτη δουλείας από τον καιρό του Ταμερλάνου! Όταν την επομένη ημέρα, 2 Μαΐου 1919, τα πολεμικά μας θα αποβιβάσουν τους στρατιώτες και ο Δεσπότης θα γονατίσει με δάκρυα στα μάτια, για να ευλογήσει και να φιλήσει τη σημαία του Συντάγματος, ενώ τα πλήθη γονατισμένα ψάλλουν το «Τη Υπερμάχω Στρατηγώ τα νικητήρια...», οι πέτρες ραγίζουν και ο Σμυρνιός ποιητής Μιχαήλ Αργυρόπουλος αγάλλεται:

«Κι ας έλθει η ομορφότερη κεράστα
η αγνή παρθένα
που τη λένε Ελευθεριά
να μας κεράσει το παλιό ποτό του Εικοσιένα
πούχει μπαρούτινη ευωδιά»!

Κι ο μέγας εθνικός μας ποιητής ο Κ. Παλαμάς ανακρούει το δικό του παιάνα από την Αθήνα την αιώνια πόλη της Παλλάδος:

«Χτυπήστε Ομήρων ιωνικές οι λύρες
Σμύρνη ξανά, γεννήτριες είν' οι μοίρες»!

Αλλά το όμορφο εθνικό όνειρο από δικά μας λάθη και πάθη, θανατηφόρα σύνεργα στα χέρια των δήθεν συμμάχων μας, κράτησε τρία χρόνια και τρεις μήνες, όσον και η λάμψη της λόγχης του στρατού μας στα πολύνεκρα μέτωπα των μαχών. Και έπειτα; Έπειτα τον Αύγουστο του 1922 ήρθε επάνω στα φτερά μιας μαινόμενης καταιγίδας η ολέθρια συμφορά:

Το μέτωπο έπεσε!

Το φρικώδες άγγελμα διαδίδεται ως αστραπή· οι καμπάνες χτυπούν σπαραχτικά, το Γένος μας ανεβαίνει το Γολγοθά του· οι λεηλασίες και οι σφαγές αρχίζουν· ο Μητροπολίτης Χρυσόστομος αρνούμενος να αποχωρισθεί του ποιμνίου του κεραυνώνεται πρώτος και δεν θέλει να επιζηήσει της καταστροφής; απορρίπτει την πρόταση του Γάλλου προξένου Γκραγιέ να μεταφερθεί ασφαλής στο γαλλικό Προξενείο. Απάγεται από Τούρκους στρατιώτες και προσάγεται προ του αιμοβόρου στρατηγού Νουρεντίν Πασά. «Ο Δεσπότης -γράφει στο βιβλίο του "Η μάστιγα της Ασίας" ο παρών στα γεγονότα πρόξενος των Ηνωμένων Πολιτειών Τζώρτζ Χόρτον- ήταν κάτωχρος, η σκιά του εγγίζοντος θανάτου ηπλούτο επί του προσώπου του. Ολίγου εξ όσων αναγνώσουν τας γραμμάς αυτάς, θα εννοήσουν την σημασία του φαινομένου τούτου... Δε μου ωμίλησε περί του κινδύνου, τον οποίον ο ίδιος διέτρεχεν, αλλά με παρακάλεσε να πράξω παν το δυνατό προς σωτηρίαν των κατοίκων της Σμύρνης». «Ο Χρυσόστομος -γράφει ο Ρενέ Πιτώ στο βιβλίο του "Ο θάνατος της Σμύρνης"- παραδόθηκε από τον Νουρεντίν στον μανιασμένο όχλο. Τότε του φόρεσαν άσπρη μπλούζα, του ξερίζωσαν τα γένια, τον μαχαίρωσαν, διαμέλισαν και έσυραν το σώμα του μέχρι την τουρκική συνοικία και τον πέταξαν στα σκυλιά». Ούτε μια στιγμή ο Δεσπότης δεν απώλεσε την καρτερικότητά του αλλά κατά τη διάρκεια των βασανιστηρίων του ψιθύριζε: «Κύριε, Κύριε ελέησόν με»! Έως ότου η

κτηνώδης βαρβαρότης διεμέρισε τα μέλη του. Το έθνος με το στόμα του Ποιητή Παλαμά γονατίζει μπροστά στην απίστευτη τραγωδία:

«...και των Ελλήνων οι χοροί και των πιστών τα πλήθη
Σου προσκυνούνε, άμως, τη θεία δοκιμασία
και το μεταλαβαίνουμε το αίμα που εκύθη!»!

Αλλά το αίμα του Εθνομάρτυρα Δεσπότη Χρυσοστόμου Σμύρνης εισάγει στην τελευταία πράξη του Δράματος και κορυφώνει αυτή την τραγωδία και την υψώνει σε σφαίρες βαρβαρότητας τουρκικής από τις σπάνιες στην παγκόσμια ιστορία των λεηλασιών, των αρπαγών, των βιασμών, των σφαγών, της φρίκης και του τρόμου, των δολοφονιών και του εμπρησμού. Στις 31 Αυγούστου (π. ημ.) το απομεσημέρο της Τετάρτης παραδίδεται στις φλόγες η Αρμένικη συνοικία· η πυρκαγιά απλώνεται και παίρνει τεράστιες διαστάσεις. Η Σμύρνη η Μάννα καίγεται. Αλλόφρονες οι Έλληνες εγκαταλείπουν τα σπίτια τους καθώς οι πύρινες γλώσσες γίνονται ουρανομήκεις. Κόλαση Δαντική: «Από τη Σμύρνη έφτασε στο Κορδελιό η ανταύγεια της φωτειάς που αντανακλούσε τις προσόψεις των κτιρίων και κοκκίνιζαν σαν το αίμα που εχύνετο στη Σμύρνη... ο καιρός ήταν συννεφιά... κοκκίνιζε ο ουρανός, νόμιζες ότι έφτασε η Δευτέρα Παρουσία και ότι θα πάρουν φωτιά οι ουρανοί. Το θέαμα -γράφει ο αυτόπτης Κ. Πολίτης- ήταν τρομακτικό, ακούγαμε το μουγκρητό της φωτιάς, τις φωνές εκατοντάδων χιλιάδων γυναικοπαίδων που ζητούσαν βοήθεια...». Παιδιά σκούζουν, ζητάνε τη μάνα τους. Ορμάει ο κόσμος... οι Τούρκοι πυροβολούν... οι άνθρωποι ουρλιάζουν, τραυματίζονται ή πέφτουν νεκροί...», σημειώνει στα "Τετράδια" της η Αντζέλ Κουρτιάν, που επέζησε του χαλασμού.

Ακούστε, τώρα τι λένε οι ίδιοι οι σφαγείς:

Διαταγή του Αρχηγού Χωροφυλακής του Αϊδινίου Μεχμέρ Χρηφ: ...η πατρίς επιβάλλει την υποχρέωσιν όπως έκαστος οπλίτης εκπληρώσει αμέσως το καθήκον του της γενικής σφαγής, όπερ του έχει ανατεθή. Έκαστος υποχρεούται να φονεύσει τέσσαρες - πέντε Έλληνες. Έκαστος οπλίτης υποχρεούται να εκτελέσει τούτο. Ο Κεντρικός Σταθμάρχης Χωροφυλακής (υπογραφή - σφραγιδα).

Ακούστε τώρα, και τη φωνή ενός από τα σφάγια:

«Ονομάζομαι Σοφία Νικολάου. Είμαι από το Ιβρινδι της Μ. Ασίας. Είχαμε καταφύγει με τον άνδρα μου και το γιού μας Μανωλάκη στο μύλο του Γκιούν Γκιορκές... Οι Τούρκοι όρμησαν επάνω μας... Μπροστά στα μάτια του άνδρα μου και του παιδιού μου με ατίμασαν πολλές φορές. Ύστερα έσφαξαν το παιδί μου και κομμάτιασαν τον άνδρα μου. Του έβγαλαν τα εντόσθια και μου έδιναν να φάω το κρέας του... Αν όχι, θα έσφαζαν κι εμένα. Εκείνη την ώρα ακούστηκαν πυροβολισμοί. Ήταν ο ελληνικός στρατός. Έτσι σώθηκα».

Εγκληματική λαγνεία, αιμοσταγής βαρβαρότης, θηριωδία κτηνώδης ανάγκασαν κοπάδια να φονεύονται με τον υποκόπανο ή την ξιφολόγη στη μέση του δρόμου, παιδιά να κλαίνε και να σφάζονται ως ερίφια και γυναίκες να ατιμάζονται. Η παραλία της Σμύρνης, η θάλασσά της, η γεμάτη ανθρώπους που ζητούσαν να φθάσουν στα πλοία των Ευρωπαίων που αμέριμνα παρακολουθούσαν τη σφαγή εμποδίζοντας την επιβίβαση, αποτελούν το πιο μαύρο σκηνικό στην Ιστορία του Ανθρωπισμού και της Ευρώπης, της ανάληπτης, της αδιάφορης και αδάκρυτης μπροστά σε εκείνο το χαλασμό, τη γενοκτονία του Ελληνισμού.

Σε μια σύσκεψη του Reichstag I Hitler ανακοίνωσε την «Endelosung» «τελική λύση» το ολοκαύτωμα 6.000.000 Εβραίων. Τη μόνη φωνή αντιρρήσεως του Goebels: «Και τι θα πει η παγκόσμια κοινή γνώμη;» ο Hitler την διέκοψε με σαρκαστικό κυνισμό: «Ποιος θυμάται σήμερα την γενοκτονία των Αρμενίων και των Χριστιανών της Μικράς Ασίας;». Αλλά επιτέλους στην Νυρεμβέργη οι ηθικοί αυτουργοί του ολοκαυτώματος κάθισαν στα ειδώλια κι ύστερα στη φυλακή ή ο Βίλλυ Μπραντ γονάτισε ευλαβικά στους τάφους των Εβραίων σε μια τραγικά μεγαλειώδη σκηνή για λογαριασμό των Γερμανών για να απαλλάξει από τη βαθεία ευθύνη το γερμανικό έθνος. Εδώ, όμως, οι θύτες προσποιούνται τα θύματα και οι ηθικοί αυτουργοί μεταβάλλονται σε κατηγορούς; και η Ευρώπη; Τον ενίσχυσε τον Κεμάλ πίσω από την πλάτη μας! Σήμερα ποιους ενισχύει στην γειτονιά μας! Τι σκληρή που είναι η κραυγή της Σμύρνης! Είναι τουλάχιστον και αφυπνιστική; Αμφιβάλλω!

Απροσμέτρητη η συμφορά και ανυπολόγιστη! Ένα μικρό δείγμα σε επίπεδο λειτουργών του Υψίστου: Από τους 450 ιερείς της επαρχίας Σμύρνης, οι 347 βρήκαν τον θάνατο. Από τους ιεράρχες εκτός από τον Χρυσόστομο, εμαρτύρησαν ο Μοσχονησίω Αμβρόσιος που τον έθαψαν ζωντανό, ο Γρηγόριος Κυδωνιών που τον έσφαξαν, ο αρχιερατικός επίτροπος Αρχιτζίτσάκης που τον σούβλισαν, ο διάκονος Γρηγόριος της Αγίας Άννης στο Κορδελιό που τον έκαψαν ζωντανό, ο ιερέας Μελέτιος του ναού της Ευαγγελιστρίας που τον κάρφωσαν σε πεύκο: «Ω της ζημίας» θρηνεί ο αυτόπτης της Αλώσεως της Πόλεως Δούκας, ο ιστορικός, το 1453! «Έθεντο, Κύριε, τα θνησιμαία των δούλων Σου βρώματα, τας σάρκας των οσίων Σου τοις θηρίοις της γης!» Ο ιερός κλήρος, ένθεος μυσταγωγός της εθνικής ψυχής και ζωής και ακούραστος διάκονος των μεγάλων ιδεών και παραδόσεων της φυλής μας, επί του θυσιαστηρίου!

«Ω! ψες των κρίνων εθνικών ολόανθα στεφάνια ξερά σκορπούνε στο σταυρό μπροστά του μαρτυρίου...», κλαίει ο Παλαμάς! Ο Ελληνισμός όλος επί του θυσιαστηρίου! Η όμορφη νύμφη της Σμύρνης που, μητέρα του ανθρωπισμού, είχε: «λόγο γλυκό στον άρρωστο, στο δύστυχο συμπόνοια», καταστράφηκε όπως π.χ. η Καρχηδόνα. Μόνο που τότε δεν υπήρχαν τα αγκυροβολημένα χριστιανικά καράβια για να θεώνται αδιάφορα ως άλλοι Νέρωνες το πυρ και τη γενοκτονία! Η ιστορική μοίρα, πιο ισχυρή από την ανθρώπινη βούληση και την οργανωμένη συνωμοσία, ουδέποτε αδρανεύει. Κάπου αλλού κλώθει τα πεπρωμένα. Το απροσδόκητο μέσα στην πορεία της ιστορίας πολλές φορές ανέκοψε τη βαρβαρική λαίλαπα, έσωσε τον πολιτισμό και πυράκτωσε την ελπίδα του γυρισμού. Ο λαϊκός τραγουδιστής το γνωρίζει: «Ποιος ξέρει τι καιροί θα 'ρθουν, τι χρόνια θα γυρίσουν, να πάμε να τα πάρουμε για να πολυχαρούμε!»! Άλλωστε και το «καράβι της ελπίδας» του Γεωργίου Αθάνα που αρμενίζει στα πέλαγα του μέλλοντος, δεν καταποντίστηκε, καθώς είναι φορτωμένο με την πολύτιμη ελπίδα του ξεναγυρισμού, μόλις το έθνος το καλέσει:

«Έλα χρυσό καράβι, έλα ξεφόρτωσε!

Δως μας το θησαυρό σου κι άνοιξε τα πανιά ολόϊσα για Σμύρνη
και για τα Μουντανιά»!

Στην ελπίδα η τέφρα, στην τέφρα το πυρ που καταλάμπει την εθνική μνήμη και διατηρεί χλωρή τη ρίζα της φυλής. Όπου υπάρχουν σταυροί και τάφοι, εκεί και Ανάσταση. «Ουκ εάλω η ρίζα. Ουκ εάλω το Φως! Ουκ εάλω η βασιλεύουσα ψυχή των Ελλήνων»!
(Από το βιβλίο «ΔΡΟΜΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ»)